

Preprosta izdelava datotek MP3

Še ne tako dolgo tega so na naših policah kraljevali CD-ji, dandanes pa nas verjetno kar lepa večina hrani svojo glasbo v precej razširjenem in priljubljenem formatu MP3. Zato si bomo pogledali, kako lahko v okolju GNU/Linux svojo glasbo z zvočnih CD-jev pretvorimo v datoteke MP3, ki jih lahko uporabljamo v priljubljenem predvajalniku, avtoradiu ali mobilnem telefonu.

Piše: Robert Klinc

robert.klinc@mojmikro.si

Naloga se lahko (kot vedno) lotimo na več načinov. Uporabniku najmanj prijazni postopki opravijo pretvorbo s programi brez grafičnega vmesnika, pri čemer se vse opravi besedilno v ukazni vrstici. Na našo srečo se lahko temu izognemo, saj tudi v okolju GNU/Linux najdemo programe, kjer se lahko vse potrebno postori na uporabniku prijazen način (prek uporabniškega vmesnika in z nekaj kliki). Eno izmed takšnih orodij je *RipperX* (<http://sourceforge.net/projects/ripperx/>).

RipperX

RipperX je preprosto orodje za zapis in pretvorbo zvočnih sledi s CD-jev v enega izmed stisnjenih zvočnih formatov (Ogg, MP3, FLAC ...). Deluje na vseh operacijskih sistemih Linux, Unix, BSD in podobnih, saj temelji na knjižnicah GTK in je na voljo brezplačno (izdano z licenco GPL – GNU General Public License).

Glavno okno orodja RipperX

Z NEKAJ KLIKI DO MP3-ALBUMA

Rokovanje je zares preprosto. Za pretvorbo celotnega albuma je potrebno le nekaj klikov, RipperX omogoča hkratno zapisovanje in pretvorbo (skrajša čas postopka), za nameček pa podpira tudi dopolnjevanje informacij o naših datotekah s podatkovno zbirko CDDb (Compact Disc DataBase – to je spletna zbirka s podatki o CD-ploščah, od koder orodje pridobi podatke o naslovu plošče, izvajaju/izvajalcih, naslovih skladb in podobno). Pa si pogledjemo uporabo praksi.

V pogon vstavimo glasbeno zgoščenko in program zaženemo. Ob zagonu program CD prebere in prikaže glavne podatke.

Seznam skladb in osnovne informacije o skladbah na CD-ju.

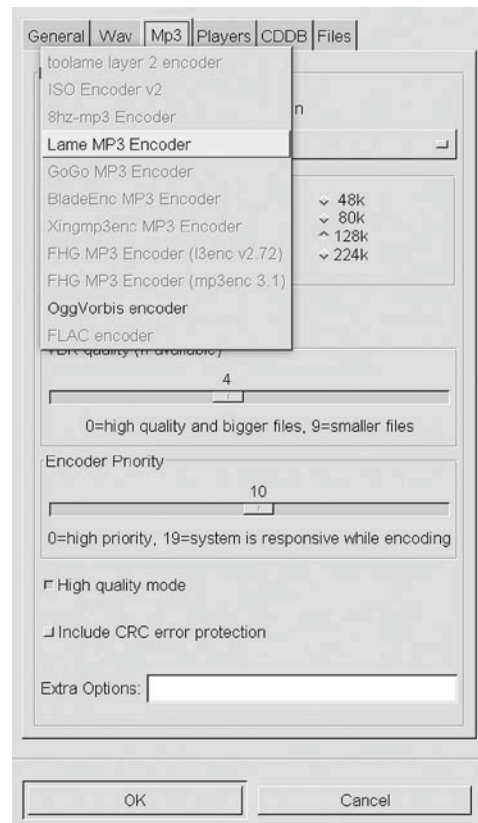
Vidimo, da vloženi CD ni vseboval podatkov o skladbah, zato nam je v pomoč zbirka CDDb. Pritisnemo na gumb CDDb (tretji z leve) in počakamo. Če zbirka CDDb, s katero se program poveže, vsebuje podatke o našem ploščku, se nam prosta mesta v našem grafičnem vmesniku zapolnijo.

Seznam skladb po uporabi funkcije CDDb

Preden sprožimo pretvorbo, je dobro, da preverimo **nastavitve programa** in parametre, ki vplivajo na format, kakovost in velikost želenih datotek. Prav tako lahko nastavimo mapo, kamor se bodo datoteke shranile, označimo, da želimo ohraniti vmesne datoteke wav in podobno. Do nastavitvenih možnosti pridemo s pritiskom na gumb *Config* (prvi z leve). Dobro je preveriti vsaj jezička *General* (kjer nastavimo ciljno mapo ter določimo želeni način zapisa imena datoteke) in pa *MP3*, kjer izberemo ko-

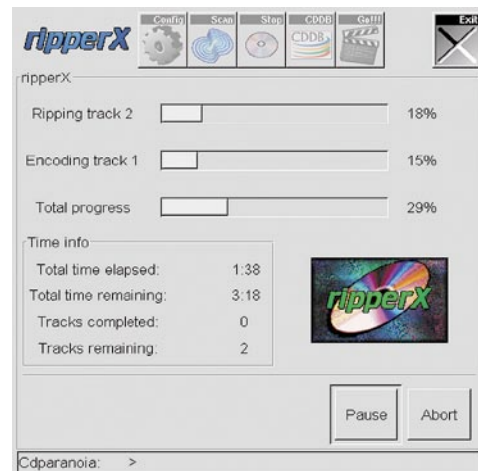
dirnik (in s tem format izhodne datoteke) ter bitno hitrost (kakovost izhodne datoteke).

Nastavitvene možnosti na jeziku MP3

Opomba. Če na seznamu ni na voljo nobene od naštetih možnosti, to pomeni, da na našem operacijskem sistemu ni nameščen noben kodirnik (*encoder*), zato ga moramo namestiti.

Po opravljenih nastavitvah je pred začetkom postopka pretvorbe potrebna le še izbira skladb, ki jih želimo pretvoriti. Lahko izberemo vse (kar storimo s pritiskom na gumb *Select all tracks*) ali pa vsako posamezno skladbo (kar storimo s pritiskom na gumb, ki je nahaja med podatkom o dolžini in naslovu skladbe, po pritisku pa se spremeni v kljukico). Pretvorbo začnemo s pritiskom na gumb *Go!!!*.

Status pretvorbe

RipperX nas med postopkom snemanja in pretvorbe vseskozi obvešča o tem, kaj se dogaja. Če je vse v najlepšem redu, nas kaj kmalu razveseli obvestilo o končanem procesu.

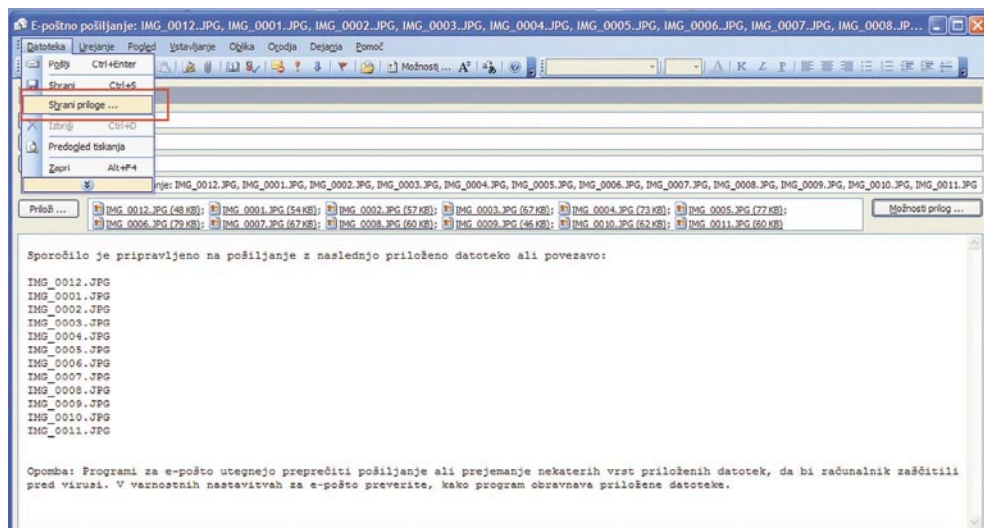
Obvestilo o končani pretvorbi

V ciljni mapi nas po končani pretvorbi pričakajo izbrane skladbe v izbranem formatu, za nameček pa je prisotna še datoteka m3u s seznamom in pravilnim vrstnim redom pretvorjenih skladb (kot so bile zapisane na CD-ju).

Ustvarjene datoteke

Pretvorbo smo tako opravili, datoteke pa so pripravljene na uporabo.

Priloge shranimo in fotografije so pripravljene na pošiljanje ali objavo v spletu.

Slike, navigacija, varnost in še kaj

Z računalnikom lahko počnemo marsikaj. In to tudi delamo. A včasih naletimo na težavo ali nevšečnost, iz katere ne vidimo izhoda. Takrat pridejo na pomoč triki Mojega mikra.

Piše: Zoran Banović

zoran.banovic@mojmikro.si

MANJŠANJE SLIK

Gotovo se vam je že zgodilo, da ste hoteli komu poslati fotografije, pa ste naleteli na težavo. Ta je v tem, da sodobni fotoaparati naredijo fotografije, velike tudi dva megabajta in več. To je, kar zadeva kakovost in možnost obdelave sicer zelo dobro, za pošiljanje po elektronski pošti pa ne najbolj. In to iz dveh razlogov. Prvi je hitrost. Večina uporabnikov interneta pri nas ima povezave od sebe bistveno nižje hitrosti od povezav k sebi. In zato pošiljanje fotografij lahko traja in traja. Drugi razlog so omejitve poštne predalov. Zadnje čase prostor v poštinih predalih sicer ni več tako žgoča zadeva kot je bil včasih, a nekatere omejitve vseeno obstajajo. Pri pošiljanju priloženih datotek, torej tudi pri fotografijah, je težava v tem, da ima mnogo poštinih strežnikov omejitve glede na velikost posameznega poštnega sporočila. Tudi če imate poštni predal velik več gigabajtov, vam to pri pošiljanju fotografij ne bo koristilo, če je posamezno sporočilo omejeno na, recimo, velikost pet megabajtov. Seveda je mogoče sestaviti več sporočil, a to spet ni ravno priročno.

Drug primer: imate kopico fotografij, pa bi jih radi objavili v spletu. Težava je enaka kot prej – slike so prevelike.

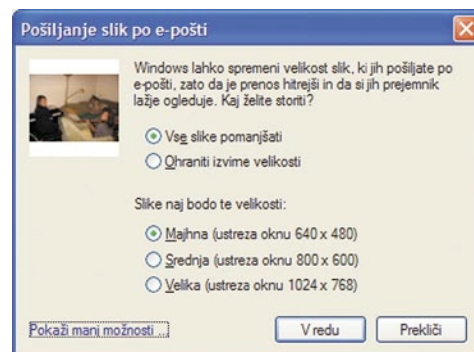
V obeh primerih je treba fotografije pač nekako **zmanjšati**. Zmanjšati tako, da ne bodo zasedale toliko prostora. Možnosti je kar nekaj. Fotografije lahko odpremo v kakšnem urejevalniku slik in

vsako posebej zmanjšamo na ustrezno velikost. To je sicer izvedljivo, a precej zamudno. Zato nekateri urejevalniki omogočajo tudi tako imenovano paketno pretvorbo (batch conversion), ki omogoča izvajanje določenih funkcij na več datotekah zapored, torej v paketu. To je že bližje uporabnosti. A za to je treba imeti urejevalnik fotografij in ga tudi znati uporabljati. Spreminjanje velikosti fotografij je namreč povezano s ponovnim vzorčenjem (resample), s čimer lahko fotografijo krepko pokvarimo, če ne vemo, kaj počnemo.

Obstaja pa možnost, ki je preprosta za uporabo, hkrati pa daje dobre rezultate. In to je sprememba velikosti s pomočjo Microsoftovega **Outlooka**. Da, tistega Outlooka, s katerim se greste elektronsko pošto. Ta namreč vsebuje posebno funkcijo, ki je namenjena lažjemu težav z velikostjo pri pošiljanju fotografij. In s preprostimi trikomi lahko te zmanjšane fotografije tudi shranimo. Kaj torej naredimo?

Najprej v Raziskovalcu poiščemo fotografije, ki bi jih radi »poslali«, v resnici pa zmanjšali. Označimo jih, kliknemo z desno tipko in izberemo *Pošlji/Prejemnik pošte*. In Outlook, če ga imate nastavljenega kot privzeti program za delo z elektronsko pošto, vas bo kar takoj vprašal, kaj naj naredi. Odprlo se bo namreč okence, kjer vas bo vprašal ali naj fotografije pomanjša, z izbiro *Pokaži več možnosti* pa dobimo na voljo tudi izbiro velikosti ciljnih fotografij. Izberemo eno od velikosti in potrdimo izbiro. Odprlo se bo okno novega sporočila, v katerem bodo kot priloge naše fotografije, vendar pomanjšane na velikost, ki smo jo želeli. In zdaj trik, ki v bistvu ni trik – iz menija *Datoteka* izberemo *Shrani priloge* in shranimo pripete datoteke. Pazimo le, da ne prepisemo originalov.

Tako lahko preprosto zmanjšamo veliko število fotografij in jih pripravimo bodisi za pošiljanje po elektronski pošti bodisi za objavo v spletu. In to kar brez urejevalnika fotografij.

Outlook nas vpraša, kaj naj naredi s fotografijami.